

INFORMATIEVE RAAD 12 DECEMBER 2019

Notulen van de vergadering

Voorzitter: mevrouw B.H.M. Wielage

Griffier: de heer H. Nubé

Tevens aanwezig: mevrouw H. van 't Riet (GL), mevrouw Y. Yildiz-Kaya (GL), de heer H. Berkhout (D66), de heer K. de Haan (D66), mevrouw J.A. Pietersen (D66), de heer R. Poelwijk (D66), de heer J.A. Jägers (VVD), de heer E.H. Timmer (VVD), de heer F.W. Geerts (PvdA), mevrouw S. Kuilman (PvdA), de heer N.C. Portegijs (PvdA), de heer E.S. den Heijer (OPD), de heer J.G.M. Sikking (ONPD), de heer L.R. Smits (ONPD), de heer W. Advokaat (OD) en mevrouw M.P.H. de Graaff-Nijssen (CDA)

Vanuit college aanwezig: burgemeester E. Boog, wethouder J.D.W. Klaasse en wethouder A.J.M. Scholten

Ambtelijke ondersteuning: de heer G. de Voogd

1. Opening en mededelingen door de voorzitter, vaststellen agenda

De voorzitter heet iedereen van harte welkom.

Met de agenda wordt ingestemd.

2. Mededelingen portefeuillehouder

Er zijn geen mededelingen.

3. Rapport rekenkamer Toegang tot Jeugdhulp in Diemen

Mevrouw Bakker (Necker van Naem) zegt dat er veel aandacht is voor jeugdhulp en veel rekenkamers in Nederland doen onderzoek naar de toegang tot jeugdhulp, de tekorten die er zijn en naar de wachtlijsten. Diemen springt er positief uit als het gaat om de organisatie van de toegang tot jeugdhulp en ook als het gaat om de samenwerking met verwijzers en de verwijzers onderling. Wat overeenkomstig is met rekenkameronderzoeken in andere gemeenten is dat het sturen op financiële en maatschappelijke resultaten heel moeilijk is en dat dus ook het gezicht op de resultaten heel moeilijk is. De vraag naar jeugdhulp is

toegenomen en daar worden verschillende oorzaken voor genoemd. Een oorzaak die wordt genoemd is dat de jeugdhulp toegankelijker is geworden en dat het ook normaler is geworden om om hulp te vragen. Wat ook wordt gezien is dat het contact tussen de gemeenten en de huisartsen als verwijzers niet helemaal volgens wens verloopt. De vraag van wat er precies nodig is, is best goed geregeld maar vervolgens blijft het ingewikkeld om tot een passend antwoord te komen. Daardoor ontstaan soms ook wachttijden.

Helaas is het niet zo dat lokale rekenkamers de oplossing voor de landelijke problematiek aandragen maar ze dragen wel bij aan die oplossing. De inspecties hebben op 8 november een heel kritisch rapport neergelegd waarin wordt geconstateerd dat voor jongeren met meerdere problemen de hulp niet goed voor hen wordt georganiseerd en ze hebben ook nog een heleboel andere kritische noten. Het kabinet heeft dit najaar gezegd dat een deel van de decentralisaties wordt teruggedraaid. Het is de vraag of dit het antwoord is op het probleem. Veel experts, bijvoorbeeld van het Nederlands Jeugdinstituut, geven aan dat dit niet het antwoord gaat zijn en dat het antwoord veel meer zit in het organiseren, in het concreet handelen, in het praten met elkaar hoe dit kleinschalig en effectief kan worden gedaan. Er zijn initiatieven om het kleinschalig organiseren en om vooral het gesprek te voeren tussen professionals hoe dit handen en voeten moet krijgen. Zo is er een initiatief Het Alternatieve Lab waarin professionals bij elkaar komen om op een aantal speerpunten te kijken hoe concreet tot effectieve jeugdhulp kan worden gekomen. Dan gaat het bijvoorbeeld om het scheppen van een vanzelfsprekende omgeving waarin steun aan gezinnen wordt gegeven, een sterke en onafhankelijke eerste lijn, het erkennen van het belang van het gezag en de vakkundigheid van de jeugdhulpprofessionals, het versterken van de zeggenschap van ouders en jeugdigen en over het investeren in vernieuwers. Dat zijn mensen die durven te experimenteren.

Het is wel duidelijk dat landelijk en lokaal de vraag er nog steeds ligt, dat er knelpunten zijn en dat experimenteren nodig lijkt om tot een oplossing te komen. In Diemen gebeurt al wat. Zo zijn de perspectiefplannen waarin ouders en kinderen echt zeggenschap hebben over wat er gaat gebeuren daar een mooi voorbeeld van. Er is ook een sterke eerste lijn die invloed heeft.

De rekenkamer is best positief over wat er gebeurt in Diemen als het gaat om de organisatie tot toegang van jeugdhulp. De verwijzers zijn tevreden over de onderlinge samenwerking en er is een mooie wisselwerking tussen beleid en praktijk. Het wordt bovendien laagdrempelig georganiseerd.

De onderzoekers zijn meegenomen. Mevrouw Huis in 't Veld zal hopelijk volgende week worden benoemd tot plaatsvervangend directeur. Zij heeft ook meegewerkt aan eerdere rapport en kent Diemen dus al goed. Mevrouw Scholten is expert op het terrein van jeugdhulp.

PvdA vindt het goed om te lezen dat de rekenkamer positief is over de werkwijze hoe de toegang tot de jeugdhulp georganiseerd is en dat de gemeente de regierol neemt. Het bereiken van de 12-jarigen en ouderen blijft lastig. Het college heeft al aangegeven hierop in te zetten door onder andere een afspraak te maken met de leerplichtambtenaren op de betreffende VO-scholen. De praktijkondersteuners voor de jeugd vervullen een belangrijke rol. De voorzitter van Jeugdzorg Nederland stelt Diemen als voorbeeld van een gemeente waarbij een praktijkondersteuner voor de jeugd een goed idee was en dat dit werkt.

De zachte en harde verantwoordingsinformatie werkt. De regelmatige bijeenkomsten van de commissie Transformatie en de periodieke informatie via kwartaalbrieven en jaarstukken geven veel informatie.

De wachtlijsten bij de zorgaanbieders blijven zorgelijk. Helaas is er een trend om hogere spics in te zetten dan eigenlijk noodzakelijk is want dat betekent dat de kosten extra hoog worden. In hoeverre wordt dit nu opgepakt in de regio?

VVD is van mening dat er sprake is van een gedegen stuk maar is de rekenkamer in het onderzoek nog tegen dingen aangelopen die niet zozeer aan het papier zijn toevertrouwd maar die wellicht toch handig zijn voor de raadsleden om in het achterhoofd te houden? De aanbeveling aan de raad is toch vrij basaal dat er verantwoordingsinformatie moet zijn die smart geformuleerd is. Wordt dit meer gezien bij andere gemeenten of is Diemen hierin uniek? In het rapport staat wat betreft de kosten dat de respondenten niet aangeven wie er zicht houdt op de in het perspectiefplan gestelde resultaten. Is er niemand die daar op let in de gemeente Diemen? Begrepen wordt uit de inleiding van mevrouw Bakker dat het goed is dat ook in Diemen wat meer wordt geëxperimenteerd en dat de gemeente die weg al is ingeslagen.

CDA merkt op dat de huisartsen een vrij onafhankelijke positie hebben in de Jeugdwet en dus ook een vrij onafhankelijk verwijsrecht hebben. Er is eigenlijk sprake van twee kapiteins op het schip van de jeugdhulp. De VNG heeft hier een document aan gewijd "Leidraad samenwerking huisartsen en de gemeenten rond jeugd". Hierin worden uitgangspunten voor de afspraken tussen huisartsen en gemeenten geformuleerd. Het is een uitdaging om hier een doelmatige werkwijze voort te ontwikkelen. Onderschrijft het college de uitgangspunten uit het genoemde document?

De leeftijdsgroep van 12 jaar en ouder is moeilijk zichtbaar door het gebrek aan een middelbare school in Diemen en men daarom elders een school bezoekt. Dit pleit voor een uniforme regionale aanpak van signalering van dreigende problemen. Wordt dit deel van of een aanvulling op het perspectiefplan? Het zou mooi zijn als er bijvoorbeeld een regionaal punt komt.

Ons Diemen vindt het een goed rapport. In het rapport staat dat de bijeenkomsten van de commissie Transformatie niet openbaar zijn. Beveelt de rekenkamer aan om die wel openbaar te maken? Wat betreft de informatie aan de raad wordt door de rekenkamer gesteld op pagina 28 dat hierdoor veel vragen aan de voorkant worden afgevangen. Is dat positief of negatief? In het rapport staat dat in de commissie Transformatie een startnotitie is besproken maar die kan niet worden teruggevonden. Kan die ter beschikking worden gesteld?

D66 wijst erop dat een aantal raadsleden in de commissie Transformatie zijn vertegenwoordigd. Alle raadsleden kunnen zo'n bijeenkomst bijwonen.

De voorzitter verduidelijkt dat de bijeenkomsten niet in de openbaarheid plaatsvinden want het is niet zo dat mensen van buiten of alle raadsleden daarbij aan kunnen schuiven.

D66 merkt op dat er een mooie tabel staat op pagina 16 van de bijlage waar in percentages de tekorten van de verschillende gemeenten worden uitgedrukt ten opzichte van hun begroting. Diemen komt daar redelijk goed uit maar betekent dit dat Diemen relatief minder

kosten heeft aan jeugdzorg in vergelijking met andere gemeenten of dat de gemeente meer of beter heeft begroot dan andere gemeenten of beide?

Het is gewenst dat de huisartsen ook deel uitmaken van de schakel die een hele belangrijke speler is in het veld voor met name de 12+ problematiek. Wat wordt er ondernomen om ervoor te zorgen dat die huisartsen er meer bij worden betrokken? Er wordt gesteld dat de tekorten kunnen worden opgevangen binnen het sociaal domein maar gaat dit niet ten koste van andere wezenlijke zaken? Complimenten aan de ambtenaren en de wethouder voor het werk dat is verricht om dit in Diemen te implementeren. Er is een goed stel mensen dat hier de schouders onder zet.

GroenLinks kan zich vinden in de aanbevelingen die zijn gedaan. In het derde beslispunt van de raadsvoordracht wordt de auditcommissie verzocht in overleg met het college te bepalen hoe de gewenste informatie in het P&C-document verwerkt zal worden maar is dit wel het meest geschikte gremium om de gewenste doelen te bepalen? Wellicht zouden hiervoor leden van de commissie Transformatie of de woordvoerders jeugdzorg kunnen worden ingezet om samen met het college en de ambtenaren hiermee aan de slag te gaan. Het zou ook om een deel van deze groep kunnen gaan want de auditcommissie gaat vooral over de financiën. Hoe denken de andere fracties en het college hierover?

Mevrouw Huis in 't Veld (Necker van Naem) zegt dat de rekenkamer niet aan is gelopen tegen dingen die nog niet staan vermeld in het rapport. Het kan gezien worden als een volledig verhaal.

Mevrouw Scholten (Necker van Naem) legt uit dat het lastig is om te sturen op de resultaten en op de terugkoppeling. Vooral de privacy geeft een probleem bij de terugkoppeling. Ouders geven bijvoorbeeld geen toestemming voor het terugkoppelen van de resultaten aan de verwijzer en dan wordt er alleen nog op de financiën gestuurd en niet op de inhoudelijke resultaten van de interventies.

Mevrouw Huis in 't Veld begrijpt dat volgens alle betrokkenen de commissie Transformatie goed werkt. Het is een commissie waarin heel veel informatie gedeeld wordt en waar op laagdrempelige wijze door raadsleden vragen aan het college kunnen worden gesteld en de informatie kan ook snel worden gedeeld voordat het achterhaald is. Er moet wel een balans zijn tussen het afvangen van veel vragen in zo'n commissie en het voeren van het openbare politieke debat in de raad.

Ons Diemen had al het gevoel dat de commissie goed functioneert maar de gedachte was dat de rekenkamer wellicht vond dat er cliënten bij moesten worden betrokken.

De voorzitter legt uit dat de voorzitters van alle adviesraden aanwezig zijn in zo'n vergadering van de commissie Transformatie waardoor zij de stem van hun achterban kunnen laten horen. Het doel van de commissie is dat er meer tijd is dan in de gemeenteraad om dieper op de materie in te gaan. De informatie is openbaar voor alle raadsleden in iBabs.

Mevrouw Huis in 't Veld zegt dat het percentage van overschrijdingen in Diemen ten opzichte van andere gemeenten relatief goed is. Dat kan omdat er minder kosten worden gemaakt maar ook omdat er beter begroot is.

Wethouder Klaasse geeft aan dat het een positief rapport is dat laat zien dat de gemeente op de goede weg is maar het geeft ook een aantal knelpunten weer die de gemeente zelf ook al vaak in beeld heeft en waar voor een deel aan wordt gewerkt of die in de nieuwe nota sociaal domein worden opgepakt. Soms zijn het ook kritische noten die goed in de praktijk kunnen worden meegenomen waarbij soms de praktijk weerbarstig is waardoor een succes niet altijd is gegarandeerd.

De leerplichtambtenaar moet steeds meer de verbindingsofficier vormen richting de scholen waar de meeste Diemense kinderen naar toe gaan. Daarnaast wil de gemeente de relatie met de praktijkondersteuner huisartsen gaan aanscherpen. Die worden ingehuurd vanuit Arkin maar dat moet nog verder geïntensiveerd worden. Dat gaat het komende jaar ook gebeuren. Als het goed is komt de nieuwe nota sociaal domein in januari in de raad en daarmee kunnen de poh's scherper worden gehouden van dit is de werkwijze en daar willen wij u aan houden want de financiering loopt via de gemeente.

Omdat is teruggegaan van een groot aantal producten naar een relatief beperkt aantal producten die spics (segment profiel intensiteit combinatie) worden genoemd vallen mensen soms tussen bepaalde producten en als er dan onderhandeld wordt tussen een verwijzer en een jeugdzorgaanbieder wijst de jeugdzorgaanbieder vooral op momenten dat hij denkt niet uit te komen met het geld maar het wordt niet gehoord op het moment dat hij denkt van ik zou het hier makkelijk mee kunnen doen. Dat is een imperfectie van het systeem. Het bovenregionaal overleg van portefeuillehouders heeft daarop een aantal maatregelen geformuleerd: bijvoorbeeld dat in plaats van een spic C af te geven wordt toegestaan dat in segment B enkelvoudig wordt gestapeld. Er zit namelijk een heel groot gat tussen de tarieven in segment C en segment B. Zo kan meer worden gestuurd op kosten. Geprobeerd wordt om het contractmanagement steeds meer naar de gemeente te halen waardoor verwijzers een sterkere onderhandelingspositie hebben ten aanzien van de jeugdzorgaanbieders.

Het is bijzonder turbulent in de regio. Amsterdam heeft aangegeven een nieuwe aanbesteding of subsidiëringstrajecten te willen starten terwijl alle randgemeenten van Amsterdam, zowel aan de kant van Zaanstreek-Waterland als aan de kant van Amstelland, zeggen van wij willen dit stelsel nog een kans geven en binnen dit stelsel door gaan ontwikkelen. Dit zal de komende maanden veel overleg en onzekerheid opleveren. Diemen kan wel meegaan met Amsterdam maar dan wordt meegegaan met een systeem waar de gemeente nog geen volledig inzicht in heeft. Er wordt bekeken of nog 1 of 2 jaar met het huidige stelsel wordt doorgegaan en dan een aanbesteding wordt gedaan. In ieder geval wordt het een heel complexe situatie en de raad zal daar actief bij worden betrokken.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of er wel grip is op het systeem wat jeugdzorg in Amsterdam doet. Alle scholen krijgen een door Amsterdam betaalde zorgcoördinator. De scholen pakken het aan. De gemeente Diemen heeft moeilijk contact met de artsen maar veel van die leerlingen komen niet bij een arts. Dat gebeurt allemaal op school. Misschien is Diemen wel goedkoper uit als het wordt overgelaten aan de Amsterdamse scholen. De gemeente komt wel erg positief uit met de kosten maar misschien worden die kosten wel gedekt door de gemeenten Amsterdam en Weesp.

Wethouder Klaasse stelt dat er in Diemen een goede zorgstructuur is in combinatie met de basisscholen en de huisartsen. Amsterdam heeft specialistische jeugdzorgmedewerkers die

bij het speciaal onderwijs en het speciaal voortgezet onderwijs aan de slag gaan en daar ook Diemense kinderen in helpen. Daar betaalt de gemeente Diemen ook een rekening voor. Dit is een goede ontwikkeling want het gebeurt op een plek waar die kinderen toch al zijn. Er komt nog een memo over de bovenregionale samenwerking en dat gaat over de totale inkoop van de specialistische jeugdzorg. Dus niet over de zorgcoördinatoren op de VO-scholen. Die memo gaat over de specialistische jeugdzorginstellingen waar de 15 gemeenten afspraken mee hebben gemaakt. Het is de vraag of de jeugdzorgregio Amsterdam-Amstelland in homogene zin kan blijven bestaan omdat er verschillende koersen zijn als het gaat om de inkoop van de specialistische jeugdzorg. Voor de kerstvakantie krijgt de raad nog nadere informatie over specialistische jeugdzorg bij speciaal onderwijs. Verwacht wordt dat dit heel waardevol is maar dat wordt nog gemonitord en daar wordt dan ook op teruggekomen.

Verwijzers letten wel op de resultaten en krijgen vaak wel wat terug van de zorgaanbieders. Het is niet het idee dat de privacy de terugkoppeling enorm in de weg staat. Cliënten zijn zelf medeverantwoordelijk voor het opstellen van de doelen in het perspectiefplan en de verwijzer heeft vaak ook nog contact met de cliënten of de doelen zijn bereikt. Zo krijgen verwijzers ook een beeld van bij welke aanbieder de jeugdhulp efficiënt en effectief verloopt. Huisartsen hebben het bijzonder druk en daarom zijn er poh's om die qua werkzaamheden wat te ontlasten. Het VNG-rapport en de doelen daarvan zijn bekend. Wat er in die doelen staat wordt al gedaan of de gemeente is zelfs al verder. Er zijn afspraken gemaakt met de huisartsen. Er is één aanspreekpunt van de huisartsen naar het BHT. De huisartsen zijn geïnformeerd over de inkoopstrategie en ze hebben zelfs mogen meedenken over de route. Dit kan nog beter want de huisartsen zijn weer wat minder gecharmeerd van het perspectiefplan want die vinden dat nogal een administratieve last. Er is dus nog vaak een discussie over de manier van werken.

De commissie Transformatie is een waardevolle manier om met elkaar te praten over het sociaal domein. Daar is ook de nieuwe beleidsnota van het sociaal domein besproken. Die is daarna in de informatieve raadsvergadering geweest. Binnenkort krijgt de raad de hele nota. Er zijn inderdaad tekorten in de jeugdzorg en die worden opgevangen op andere plekken in het sociaal domein. Op alle domeinen wordt gedaan wat de gemeente wil op grond van het beleid. Over het algemeen wordt dusdanig ruim begroot dat er lucht in zit, ook in de Wmo. Er is een aantrekkende werking maar de gemeente lijkt aan de goede kant van de streep te blijven. Datzelfde geldt voor de BUIG.

De auditcommissie heeft een rol in de sturing van het sociaal domein maar als het gaat over de inhoud heeft Ons Diemen wel een punt. De bestuursrapportage sociaal domein wordt in het college behandeld maar die zou bijvoorbeeld ook een keer kunnen worden voorgelegd aan de commissie Transformatie om te kijken of dit een goede aanzet is. Dat hoeft niet alleen te worden beperkt tot jeugdzorg maar het is ook voor te stellen om de Wmo en de Participatiewet dan mee te nemen maar dat is aan de raad. De frequentie waarin wordt gerapporteerd hangt ook af van het later krijgen van rekeningen. Als er 1 of 2 casussen zijn in de jeugdhulp die anderhalve ton kosten schiet de gemeente wel ineens in het rood op dit terrein.

Er zou een vervolgonderzoek naar gedaan moeten worden maar het beeld is dat de gemeente wat meer begroot dan andere gemeenten en misschien door goede preventieve aanpak per saldo iets minder kosten heeft per jeugdige.

Onafhankelijke Partij Diemen denkt dat er veel kosten zijn die eigenlijk naar het onderwijs van Amsterdam gaan. Voorts zou de fractie graag zien dat de rekenkamer een onderzoek doet naar de kosten van Duo+.

De voorzitter wijst erop dat de laatste vraag buiten de orde is. In januari komt er weer een verzoek om onderwerpen aan te dragen voor de rekenkamer.

VVD is ook voor een meer inhoudelijke beoordeling maar wordt goed begrepen dat het college die inhoudelijkheid borgt middels andere gremia? Anders dient het wat anders te worden ingevuld dan staat geformuleerd bij het derde beslispunt door de auditcommissie.

D66 memoreert dat de VVD vroeg of er soms zaken niet zijn beschreven in het rekenkamerrapport. Dat klonk als een stukje wantrouwen. Waarom deze vraag?

VVD legt uit dat een onderzoeker soms dingen tegenkomt die niet het vermelden waard zijn in het onderzoeksrapport maar bijvoorbeeld wel opvallend zijn. Het zou leuk zijn voor de raad om dat mee te nemen maar er is zeker geen sprake van wantrouwen want het is een gedegen bureau.

GroenLinks vraagt hoe de andere fracties ertegen aankijken om het inhoudelijke deel niet bij de auditcommissie neer te leggen maar dat elders te doen.

De voorzitter heeft van de wethouder begrepen dat over de inhoud in de commissie Transformatie wordt gesproken en dat dit input is voor de auditcommissie om op te nemen in de P&C-cyclus. Als GroenLinks wenst dat dit in de gemeenteraad wordt besproken kan dit worden bewerkstelligd via een amendement op de gevraagde beslissing.

Ons Diemen wijst erop dat de auditcommissie geen beslissingsbevoegdheid heeft namens de raad. Er worden daar adviezen voorbereid en er wordt gekeken of dingen duidelijk op papier staan.

GroenLinks gaat het om het inhoudelijke deel maar als het gaat om het vaststellen van indicatoren waarop kan worden gestuurd is het de vraag of dat in de auditcommissie moet.

De voorzitter vraagt of GroenLinks het goed vindt dat de inhoud van de indicatoren waarop kan worden gestuurd wordt besproken in de commissie Transformatie of dat dit plenair in de informatieve raad dient te worden besproken.

GroenLinks gaat het erom hoe de raad dit geregeld wil hebben.

De voorzitter zegt dat in de commissie Transformatie woordvoerders zitten van groeperingen die hierbij belang hebben zoals de Wmo-raad en daarnaast de wethouder en ambtenaren. Daar wordt het dus besproken.

GroenLinks gaat hiermee akkoord.

Wethouder Klaasse vindt de suggestie van de voorzitter een helder procesvoorstel maar wil de raad dit alleen doen voor jeugdzorg of sociaal domein breed?

De voorzitter stelt bij voorkeur sociaal domein breed want het is slim om de indicatoren voor het sociaal domein breed in die commissie te bespreken.

Wethouder Klaasse legt uit dat de Amsterdamse scholen waar Diemense kinderen naar toe gaan vaak zorgcoördinatoren hebben of een soort van ouder/kindcoaches. Die doen vaak een eerste gesprek en toeleiding naar het BHT of naar een huisarts. Het is niet zo dat zij specialistische jeugdzorg verlenen. Bij het speciaal onderwijs heeft de gemeente Amsterdam de afgelopen jaren zo'n 15-20 miljoen vrijgemaakt zodat bij speciaal onderwijsinstellingen er specialistische jeugdzorgmedewerkers zijn en de gemeente Diemen en natuurlijk ook andere randgemeenten krijgen daarvoor binnenkort een rekening.

Onafhankelijke Partij Diemen is het bekend dat aan die kinderen bijvoorbeeld gedragscursussen worden gegeven. Dat wordt door de scholen betaald en daar krijgt de gemeente Diemen waarschijnlijk geen rekening voor.

Wethouder Klaasse zegt dat er bij het regulier onderwijs allerlei cursussen zijn en dat valt onder het curriculum van die opleiding.

Onafhankelijke Partij Diemen begrijpt dat dus een deel van de kosten van het jongerenbeleid worden gedragen door het onderwijs.

Wethouder Klaasse geeft aan dat als het gaat om specialistische jeugdzorg dat niet gebeurt op regulier onderwijs in Amsterdam.

GroenLinks memoreert dat de wethouder het voorstel heeft gedaan om de indicatoren te bespreken in de commissie Transformaties en daar dienen de fracties nog op te reageren.

De voorzitter heeft begrepen dat GroenLinks al akkoord is gegaan met het procesvoorstel en de andere fracties hebben daar niet hun mening over gegeven.

GroenLinks merkt op dat alleen de voorzitter een antwoord heeft gegeven op het procesvoorstel van de wethouder.

De voorzitter stelt dat GroenLinks het heeft gevraagd aan de andere fracties en daar is geen commentaar op gekomen.

GroenLinks herhaalt dat de voorzitter heeft gereageerd op het procesvoorstel en dat de fracties nog niet hebben meegedaan.

De voorzitter memoreert dat de wethouder het voorstel heeft gedaan om de indicatoren in de commissie Transformatie te behandelen voordat het in de P&C-cyclus wordt opgenomen van de auditcommissie. Zijn er nog andere raadsleden die hierover het woord willen voeren?

Onafhankelijke Partij Diemen steunt het voorstel van GroenLinks.

D66 is het ook eens met het voorstel van GroenLinks.

PvdA gaat ook mee met het voorstel dat is gedaan.

Ouderenpartij Diemen stemt ook in met het voorstel.

CDA is het ook eens met het voorstel.

Ons Diemen gaat ook mee met het voorstel.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

4. Ontwerp actualisatie detailhandelsvisie (Holland Park/Diemen Zuid)

PvdA wijst erop dat bij dit agendapunt ook een stuk staat dat vertrouwelijk is. Komt er straks een besloten gedeelte van de vergadering?

De voorzitter geeft aan dat het besproken kan worden. Er staan naam gegevens in en daarom staat er een slotje bij maar er kunnen inhoudelijk vragen over worden gesteld.

D66 gaat akkoord met het gekozen traject van een niet te grote invulling in de Sniep en op Holland Park. Wellicht is het na een verdere invulling van de wijken nodig om het na een aantal jaren bij te stellen.

Ons Diemen is heel blij om te zien dat er een wens van de bewoners van Holland Park wordt ingevuld door te voorzien in een kleine supermarkt.

VVD stemt in met de uitbreiding van de Jumbo zoals eerder was voorzien, de vergroting van de Albert Heijn op de campus en de realisatie van een kleine supermarkt van 220 m² bruto vloeroppervlak in het eerste gedeelte van Holland Park. Is het idee van straks een volwaardige supermarkt in Holland Park Zuid een niet te grote aanslag op de omzet van de Jumbo? Is het niet wat cynisch dat de Jumbo net heeft aangekondigd om te gaan uitbreiden en dat bijna tegelijkertijd wordt gesproken over de mogelijkheid om in Holland Park Zuid een grote supermarkt te openen? Zou er niet de mogelijkheid van een kleine supermarkt op de Sniep moeten worden overwogen gezien het criterium van 750 m loopafstand want een flink gedeelte van de bewoners daar is verder verwijderd dan 750 m van de dichtstbijzijnde supermarkt, zijnde de Albert Heijn of Deen. Klopt het dat daar alle ruimte voor zou zijn in de bestaande bestemmingsplannen voor de Sniep? Wat is er waar van het gerucht dat er sprake zou zijn van de vestiging van een Lidl in de ruimte waar nu nog de bibliotheek zit?

Onafhankelijke Partij Diemen geeft aan dat de fractie advies heeft gekregen over de nota. Dat was een onderhandelaar uit het winkelcentrum en die zegt dat het er allemaal keurig uitziet. Er moet natuurlijk wel vrijheid van handel zijn. Een deel van de Sniep komt op het Gamma terrein. Dat is nu tijdelijk ingevuld maar dat zal door blijven gaan. De gemeente mag vrijhandel niet in de weg staan en dan is het vreemd dat er merknamen worden genoemd bij uitbreidingen terwijl er ook andere grootgrutters zijn die een invulling kunnen geven in Diemen.

Wellicht kan er in het gebied van De Punt ook iets komen op het gebied van detailhandel. De gemeente mag geen voorkeur uitspreken voor bedrijven die zich in Diemen mogen vestigen of dat proberen te belemmeren met een beleid.

PvdA vindt het heel goed als de gemeente wat regels opstelt voor de ontwikkeling van het winkelaanbod. De fractie is voor winkelcentra in de wijken. Als een wijk zodanig groeit dat dit aantrekkelijk is voor een winkel moet daar de mogelijkheid voor worden geschapen. Daarom eens met het voorstel om in Holland Park iets van middenstand te vestigen. De PvdA is niet zo voor weidewinkels want winkelcentra kunnen een rol hebben in het dynamisch maken van een gemeente.

Er is wel enige zorg over een winkelcentrum dat zou komen in Holland Park want in het winkelcentrum Diemen Noord zijn vaak horecagelegenheden die na een jaar weer weggaan en leegstaande winkels brengen geen sfeer.

GroenLinks zegt dat het rapport bij nader inzien heel leesbaar is.

VVD vraagt waarom GroenLinks het onderwerp in eerste instantie niet interessant vond.

GroenLinks zegt dat het rapport bij nader inzien de interesse heeft gewekt van de fractie. Door de woningbouw komen er veel mensen bij en die moeten ook hun dagelijkse boodschappen doen. Het is positief dat een deel van de nieuwe bewoners dit doet bij de bestaande supermarkten in Diemen Zuid en Diemen Centrum maar gezien de afstand is het begrijpelijk dat sommige bewoners kiezen voor opties die wat verder gelegen zijn. De fractie kan zich daarom ook vinden in de voorgestelde wijziging ten aanzien van Holland Park op de lange termijn met een eigen grote supermarkt en kleinere winkels daaromheen. Ook eens met de voorgestelde kleine supermarkt als tussenoplossing. In de stukken is aangegeven waarom het op dit moment niet opportuun is om het bedrijventerrein De Sniep in deze actualisatie mee te nemen maar voor de bewoners van de Sniep is er binnen 750 m geen winkelgebied. Echter, de bewoners van Betondorp hebben ook geen winkelgebied binnen 750 m en zo uitzonderlijk is dat dus niet.

Onafhankelijke Partij Diemen wijst erop dat in Betondorp twee supermarkten op loopafstand zijn gesitueerd.

GroenLinks zegt dat daar geen grote supermarkt is.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of GroenLinks wel een grote supermarkt op de Sniep wil.

GroenLinks wil geen grote supermarkt op de Sniep. Er wordt aangegeven dat er interesse is van een ondernemer voor een kleinschalige supermarkt in het huidige deel van Holland Park. Zal deze interesse er nog steeds zijn als het slechts voor een periode van 5 jaar is of heeft deze ondernemer dan een voorkeurspositie voor het openen van een grote supermarkt als daarvoor de ruimte beschikbaar is in Holland Park Zuid?

Wethouder Klaasse zegt dat er misschien nog zienswijzen op worden ingediend maar de richting die de raad en de bewoners aangeven wat betreft de kleine supermarkt is duidelijk

en daar wordt rekening mee gehouden. Diemen Zuid is op zich een zo groot verzorgingsgebied dat er een toevoeging aan vierkante meters van de supermarkt aldaar kan plaatsvinden. Met een wat grotere supermarkt kan dat winkelcentrum ook een robuustere toekomst tegemoet gaan. Bovendien ligt Holland Park Zuid het verst van Diemen Zuid af en dat is de reden dat het niet wenselijk is om een groot boodschappencentrum neer te zetten in het bestaande gedeelte van Holland Park want dat zou wel gaan bijten met het winkelcentrum in Diemen Zuid. Als een cirkel wordt getrokken rond Diemen Zuid wordt ook nog een gedeelte meegepakt van de Emeraldwijk van Zuidoost. Die is nu aangewezen op Ganzenhoef en die wijk wordt dan ook meegepakt in het nieuwe boodschappengebied van Holland Park Zuid maar het is natuurlijk nog even de vraag wanneer dat gebied in ontwikkeling gaat komen maar dat is wel het vergezicht waarvoor wordt gegaan. Het college wil ook niet de Albert Heijn op de campus verder uitbreiden, mede omdat het een onhandige plek is voor de verkeersafwikkeling.

Plantage de Sniep is qua aantal inwoners een stuk kleiner dan Holland Park en nabij zit het winkelcentrum Diemerplein. Dat heeft trouwens ontzettend veel baat bij Plantage de Sniep. De winkeliers aldaar zien heel veel nieuwe klanten uit Plantage de Sniep komen.

De bibliotheek zou op den duur prima kunnen in een integraal cultureel centrum. Daar wordt nu druk aan gewerkt. De bibliotheek is niet de eigenaar en de gemeente heeft geen contact met de eigenaar over wat er wel of niet zou komen en er is geen verzoek ontvangen van een supermarkt of zij zich daar mag vestigen. De gemeente kan ook geen keuze maken van de ene winkel wel en de andere winkel niet want daar gaat uiteindelijk de eigenaar over. De gemeente kan alleen wel of niet een winkelbestemming toelaten.

Er is alleen uit duidelijkheid aangegeven de Albert Heijn en de Jumbo. Het maakt niet uit welke supermarkt het is want ze hadden allemaal in Diemen Zuid die uitbreiding gekregen. Het maakt het college ook niet uit welke nieuwe kleine supermarkt er komt in Holland Park. De projectontwikkelaar treedt hiervoor in contact met een marktpartij. De gemeente mag zelfs niet zeggen welk merk supermarkt ze graag zou willen.

Er wordt wel duidelijk gezegd dat er geen supermarkt mag komen op het PDV-cluster De Sniep. Het college wil daar geen reguliere detailhandelsvoorziening maar alleen een perifere detailhandelsvoorziening. Er is daar wel een verkleuring op leisure toegestaan met het kinderspeelparadijs maar als daar reguliere detailhandel wordt toegestaan wordt de fijnmazige detailhandelstructuur onderuitgehaald en de afstand tot de nieuwe wijk Holland Park is bijzonder groot en daarom zal een andere locatie voor een boodschappencentrum in Holland Park vele malen beter zijn, namelijk Holland Park Zuid. Hopelijk springt er een partij in op de mogelijkheid van een kleine supermarkt in Holland Park en dat die akkoord gaat met de beperking dat het tijdelijk is en dat het geen hele grote supermarkt zal zijn. De gemeente kan niet zeggen van u had oude rechten en u mag vervolgens naar Holland Park Zuid. Dit kan wel reden van gesprek zijn tussen de projectontwikkelaar en de ondernemer.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of een zienswijze kan worden verwacht wat betreft Kruidenhof. Er komen steeds meer bewoners bij en daar is geen leegstand. Wellicht komt er een ondergrondse parkeergarage maar daar is behoefte aan groei en kan de gemeente dat ondersteunen?

Wethouder Klaasse zegt dat het goed gaat met Kruidenhof en dat ze graag winkelcentrum Diemen Zuid zou heten. Er is een nieuwe eigenaar die het gebied wil herontwikkelen. Dat wordt ook nog aan de raad voorgelegd. In ieder geval komt er geen ondergrondse

parkeergarage. Dat is ook niet nodig want sinds de invoering van de blauwe zone zijn er voldoende parkeerplekken. De uitbreiding van de supermarkt aldaar is een versterking voor het hele winkelcentrum en het zal met de leegstand daar wel meevallen, zelfs als op termijn ook in Holland Park een boodschappencentrum komt omdat die zich primair zal richten op de bewoners van Holland Park en mogelijkwerwijs een deel van Zuidoost.

Allerlei partijen zullen wel zienswijzen indienen. De supermarkt op de campus zou bijvoorbeeld wel een grotere uitbreiding willen hebben. Er zullen ook nog wel zienswijzen komen van het Diemerplein en mogelijkwerwijs ook vanuit Diemen Zuid. Daar zal het belang van de betreffende winkelier sterk in doorklinken en dan is het aan het college en de raad om daar op een verstandige manier mee om te gaan.

5. Mededelingen portefeuillehouder Boog

De heer Boog meldt dat vanochtend een heel ernstig incident heeft plaatsgevonden op de Rode Kruislaan waar veel buurtbewoners ook heftig van geschrokken zijn. Het was een heftige schietpartij waarbij een woning is beschoten. Spreker is ter plekke geweest met zijn echtgenote en twee wijkagenten. Het onderzoek loopt. Er wordt gekeken naar een link met een incident in Amsterdam Zuidoost dat vlak daarvoor heeft plaatsgevonden. De ontwikkelingen en nieuwe informatie vanuit de politie alsmede het sentiment in de buurt worden goed in de gaten gehouden.

Eerder is aan de raad schriftelijk gemeld dat een onderdeel van de groep We Are Here in Diemen een pand heeft gekraakt aan de Stammerkamp. Door de interventie van de rechter is uiteindelijk nog een gesprek geweest tussen de eigenaar en de groep en dat heeft ertoe geleid dat de groep begin december vrijwillig uit het pand is vertrokken.

6. MRA agenda 2.0

De voorzitter meldt dat er eerst een korte presentatie komt van de heer De Voogd.

De heer De Voogd memoreert dat de raad recent de MRA-evaluatie heeft besproken. Dat gaat wellicht nog gevolgen hebben voor hoe de MRA is georganiseerd. 11 jaar geleden is een aanpak gelaagd regionaal samenwerken vastgesteld. De bedoeling is om een structuur aan te brengen hoe in het brede krachtenveld wordt samengewerkt. Duo+ is iets breder dan Diemen en daar wordt samengewerkt op bedrijfsvoeringstaken. Amstelland-Meerlanden beslaat al 6 gemeenten. Dat is een deelregio van de MRA. De gedachte daarachter is dat Diemen een zwaardere stem kan hebben in de grote regio. De vervoerregio regelt het vervoer.

Met een kaartje dat de verkeersbewegingen in het land laat zien kan de leefwereld van de mensen worden gezien en zo ontstaan er logische regio's. Vraagstukken beperken zich vaak niet tot de gemeentegrenzen. Een gemeente kan bijvoorbeeld wel een heel mooi fietsnetwerk aanleggen maar als de inwoners buiten de gemeentegrenzen werken moet er regionaal worden samengewerkt om echt effect te hebben. Ook wonen, werken en duurzaamheid kunnen gemeenten niet alleen doen.

De MRA is er om gezamenlijk de koers te bepalen op inhoudelijke thema's. Als Diemen bijvoorbeeld zelf het beleid rond Schiphol wil beïnvloeden heeft dat minder effect dan wanneer de MRA met 2,5 miljoen inwoners dat gaan doen. Onderzoeken, monitoren en

handreikingen worden veel effectiever en efficiënter wanneer dat gezamenlijk wordt opgepakt.

De MRA is een licht samenwerkingsverband en geen gemeenschappelijke regeling. Er zijn een aantal inhoudelijke platforms voor economie, ruimte en mobiliteit en er zijn een aantal thema's benoemd waarvoor het ook belangrijk is om daarop af te stemmen: de portefeuillehoudersoverleggen duurzaamheid, landschap, wonen. De besluiten worden genomen in de raden en de staten. Amstelland-Meerlanden is een van de 7 deelregio's in de MRA.

Hoe kan de gemeente zelf invloed uitoefenen in de metropoolregio? Er kan samen worden nagedacht over thema's. Er is het raadsledenplatform en er kan informeel contact met elkaar worden onderhouden. De raadsleden kunnen het college bevragen op wat regionaal gebeurt. Daarnaast is er een formele procedure zoals nu de MRA-agenda waarop bezwaren kunnen worden ingediend en later wordt er over besloten. De belangrijkste trajecten die op MRA-niveau spelen zijn daarnaast de MRA-evaluatie en de verstedelijkingsstrategie. Die zal bestuurlijk worden verwerkt eind 2020 en komt waarschijnlijk ook in de raad aan de orde.

Onafhankelijke Partij Diemen vraagt of dit niet een bestuurslaag is waar raadsleden van een kleine gemeente weinig grip op hebben.

De heer De Voogd geeft aan dat het vooral een netwerk is waar kan worden samengewerkt en wat kan worden benut.

PvdA merkt op dat de wethouders in hun overleg de besluiten nemen op MRA-niveau. De raad kan de wethouder erop aanspreken wanneer ze het er niet mee eens is. De gemeenten kunnen wel zeggen van we doen er niet aan mee maar dan gaat het gewoon door. Het is onduidelijk wie er straks besluit over de MRA-agenda. Wie maakt de definitieve keus en wanneer kan de raad wie hierop aanspreken?

Ons Diemen wijst erop dat de MRA-agenda voor besluitvorming op de agenda staat.

De heer Boog meldt dat wethouder Sikkes-Van den Berg vanavond ontbreekt maar dat het college verder geheel aanwezig is omdat er allerlei inhoudelijke onderwerpen deel uitmaken van de agenda. Er is een mail verstuurd naar de fracties over het feit dat afgelopen week al in AM-verband een reactie is geformuleerd. Er is een algemeen statement van AM vastgesteld maar de afspraak is gemaakt dat alle gemeenten hun eigen reactie kunnen sturen nadat de gemeenteraden zich hebben kunnen uitspreken.

De voorzitter memoreert dat alle fracties hebben kunnen reageren op de brief die is opgestuurd.

GroenLinks vraagt of het nu gaat om de reactie op de evaluatie destijds of over de reactie op de MRA-agenda.

De heer Boog legt uit dat het gaat om de reactie op de MRA-agenda. Die is niet gedeeld met de gemeenteraden. Het kan worden gezien als een soort oplegbrief waarin wordt aangegeven dat alle afzonderlijke gemeenteraden een eigen reactie sturen.

PvdA meldt dat de fractie akkoord kan gaan met de voorgestelde procedure, ook omdat zij zich in grote lijnen kan vinden in de reactie die is opgesteld door het college. De evaluatie is nog niet afgerond maar de agenda wordt alvast geformuleerd. Volgtijdelijk is dat een beetje vreemd maar dat kan blijkbaar niet anders. Op zich is samenwerking op metropoolniveau een goede zaak maar er moet voor een aantal zaken aandacht worden gehouden. Ten eerste de plek van kleine gemeenten want wie hakt nou de knopen door? De burgemeester van Amsterdam zou daar een heel bepalende stem kunnen hebben als voorzitter van de MRA. Ten tweede de rol en invloed van raden en staten. Het raadsledenplatform dekt dit maar een beetje af want die heeft geen enkele bevoegdheid. De raadsleden moeten dan terug naar hun eigen wethouder en die moeten dan weer in het grotere verband. Dat is een nogal ingewikkelde constructie terwijl het wel nodig is omdat de agenda wordt uitgebreid. Het moet bijvoorbeeld voor verontruste burgers duidelijk blijven waar ze kunnen inspreken. Bij de Vervoerregio Amsterdam spreken mensen bijvoorbeeld in over het lijnennet maar voor de agenda van de metropoolregio dienen burgers in hun eigen gemeente de wethouder erop aanspreken en dat is een wat wonderlijke constructie.

Kleine gemeenten kunnen wel zeggen wat ze ervan vinden en de portefeuillehouder kan dit in het portefeuillhoudersoverleg met verve verdedigen maar als de gemeente niet mee wil doen stapt ze er maar uit en als het wel mee wil doen gaat het op basis van de beslissing die met een al dan niet gewogen meerderheid van stemmen wordt aangenomen. Bovendien is het de bedoeling dat het ambtelijk apparaat van de metropoolregio groter wordt en hier dus ook een grotere invloed van uitgaat. In de reactie van het college is voorgaande voldoende verwoord en daarom kan er mee worden ingestemd.

VVD vertrouwt erop dat er nu wat meer inhoudelijke opmerkingen kunnen worden gemaakt bij de MRA-agenda dan bij de MRA-evaluatie. De agenda is een soort opsomming van zaken en het gaat nauwelijks de diepte in. Het geeft de indruk dat er heel veel moet gebeuren op een kleine oppervlakte. In een concept werd gelezen dat er te weinig grondgebied zou zijn voor de eigen energietransitie en dat wekt wel wat zorgen. De agenda focust heel erg op de groei van economie en wonen maar in het verband van de metropoolregio zou ook eens kunnen worden nagedacht over het verplaatsen van organisaties naar krimpgebieden. Dat is 30-40 jaar geleden al eens gebeurd en dat was toen geen succes maar misschien is de tijd gekomen om daar opnieuw over na te denken. In hoeverre verwacht het college dat het woningtekort in metropoolregio-verband kan worden opgelost?

D66 vraagt of de VVD voorbeelden kan geven van organisaties die best zouden kunnen worden verplaatst naar krimpgebieden. Hoe verhoudt zich dat tot wonen en werken bij elkaar in de buurt houden? Denkbaar is dat werknemers niet meer bij die organisatie willen werken omdat het te ver van huis is.

VVD zegt dat dit heel lastige vragen zijn maar de druk op de ruimte in deze regio wordt heel erg groot en het wordt tijd om daar serieus over na te denken. Op dit moment kunnen niet zomaar organisaties worden genoemd die in aanmerking zouden kunnen komen voor een verhuizing maar wellicht zouden organisaties kunnen worden gefaciliteerd om een verhuizing te overwegen.

Is het college van mening dat iedereen die in de regio wil wonen uiteindelijk ook moet kunnen wonen in de regio of er zou een eis van economische gebondenheid dienen te worden gesteld of daarnaast bijvoorbeeld de eis van het geven van mantelzorg? Een grote

hoeveelheid nieuwbouwwoningen zou ook een extra hoeveelheid mensen kunnen lokken naar de regio waardoor de woningnood in de regio alleen maar zal toenemen.

De reactie van het college is moeilijk te lezen en bevat een aantal niet lopende zinnen. Wellicht kan ernaar worden gekeken om het redactioneel nog wat te verbeteren. Wat betreft de ambtelijke inzet is er sprake van 38 uitvoeringslijnen, elke uitvoeringslijn heeft 2 trekkers en elke lijn heeft een ambtelijk team. Waarom moet dan de bureau-organisatie worden verruimd? Juist bij een netwerkorganisatie zou je een beperkte ambtelijke ondersteuning verwachten.

Waarom is er geen adviesrol weggelegd voor de Amsterdam Economic Board. Het onderwerp duurzaamheid zou erg versnipperd zijn opgenomen maar dat onderwerp speelt op bijna elk beleidsterrein. Het onderwerp zorg zou wat meer moeten worden uitgewerkt in de reactie. Er wordt in de reactie erg ingestoken op energie en duurzaamheid maar is dat niet strijdig met meer focus hierop zoals door het college wordt bepleit in de evaluatie? Wat betreft het onderwerp economische zaken moeten wonen, werken en leven in de juiste balans worden gebracht.

Ons Diemen vraagt hoe het college denkt over hoe de raad structureel beter kan worden geïnformeerd over wat zich in de MRA afspeelt. Eens met de reactie van het college dat de invloed van het Amsterdam Economic Board wel erg groot is op het beleid vergeleken met die van andere stakeholders. Mede daardoor heeft Diemen een biomassacentrale gekregen. Ook het warmte-koude programma komt vanuit die koker. Als het Amsterdam Economic Board buiten het netwerk kan worden gelaten ontstaat er een meer onafhankelijk beeld over hoe de energietransitie gedaan kan worden. In het AM-overleg is afgesproken dat als voorinformatie de reactie wordt gestuurd. Dat zou dan samengevoegd worden met de regionale reactie en eventuele aanvullende opmerkingen vanuit de raden zou als inlegvel erbij komen. Komt in de volgende raadsvergadering de gezamenlijke reactie van de regio nog aan de orde?

D66 stemt in met de reactie van het college. In februari gaat de echte versie van de agenda 2.0 ter vaststelling naar de colleges en vervolgens wordt die in april gelanceerd. Is er niet een tussenfase waarin nog eventueel overwogen wordt om de conceptversie aan te passen naar aanleiding van alle wensen en opvattingen van de raden? Wie gaat er uiteindelijk over of alle wensen en opvattingen al dan niet worden meegenomen alvorens de definitieve versie in februari naar de colleges wordt gestuurd? Wat gaat er gebeuren als het college uiteindelijk zegt dat de wensen en bedenkingen niet voldoende zijn verwerkt in het nieuwe stuk en dat die niet wordt vastgesteld?

Zijn er opmerkingen in de reactie van het college die het college zo belangrijk vindt dat als die niet worden meegenomen in de definitieve MRA-agenda de agenda niet met goed fatsoen kan worden vastgesteld en wat zijn dan de gevolgen hiervan?

GroenLinks vraagt of D66 punten heeft waarvan kan worden gezegd dat als die niet in die versie komen de fractie daarmee niet zal instemmen.

D66 constateert dat de instemming van de gemeenteraad niet wordt gevraagd. De raad kan slechts instemmen met de reactie die het college namens Diemen stuurt naar de MRA en afwachten als er een tussenfase is of er iets veranderd wordt.

GroenLinks stelt dat de raad aan het college kan meegeven dat als er niets verandert tussen het concept en de definitieve versie het college van de raad niet mee mag instemmen.

D66 wijst erop dat het een samenwerkingsverband is tussen colleges en derhalve kan de raad het college niet opdragen om al dan niet in te stemmen. De democratische legitimiteit van de gemeenteraden is heel belangrijk maar het expliciet maken in de agenda zal niets veranderen in de situatie. Hoogstens wordt meer expliciet opgeschreven dat de gemeenteraden echt de baas blijven en uiteindelijk alles moeten vaststellen. Het afgelopen jaar is het niet gelukt om de gemeenteraden daadwerkelijk te betrekken en daarom heeft D66 niet de illusie dat het vanaf nu ineens geweldig zal gaan omdat daarop wordt aangedrongen.

De fractie is het eens met het college dat geen rol is weggelegd voor het Amsterdam Economic Board in de MRA. Die heeft overigens al een behoorlijk belangrijke rol in de MRA maar dat hoeft niet te worden uitgebreid.

VVD vraagt waarom D66 vindt dat het Amsterdam Economic Board geen rol hoeft te spelen in MRA-verband.

D66 legt uit dat de rol niet groter hoeft te worden dan die nu is. Het gaat om een informele samenwerking tussen gemeenten en provincies en bepaalde bedrijven zouden daar niet een te grote rol in moeten krijgen.

VVD kan niet inschatten wat de extra rol is van het Amsterdam Economic Board. D66 kan dat blijkbaar wel.

D66 schat op basis van wat in de evaluatie stond in dat grotere bedrijven een veel grotere rol zouden moeten krijgen in de informele samenwerking tussen overheidsorganen en dat is geen goede zaak. Wat precies die rol is kan niet worden ingeschat maar bekend is dat het Amsterdam Economic Board nu al behoorlijk wordt betrokken bij heel veel zaken op het gebied van economie. Dat is op zich verstandig maar de rol zoals die nu is, is prima en het is niet verstandig om die uit te breiden.

VVD vraagt hoe D66 kan beoordelen dat het niet verstandig is om de rol van het Amsterdam Economic Board te vergroten.

D66 herhaalt dat de MRA in eerste instantie een samenwerking is tussen overheden en grote bedrijven moeten daar geen belangrijke rol in spelen, mede gezien hoe weinig transparant de MRA te werk gaan. Als die bedrijven een grotere rol krijgen kan de raad niet zien op wat voor manier dat is.

Ons Diemen vraagt waarom de VVD een grote rol wil voor het Amsterdam Economic Board.

VVD memoreert dat slechts de vraag aan het college is gesteld waarom die vindt dat die rol niet groter zou moeten worden. D66 is dat ook van mening en daarom is gevraagd aan die fractie waarom zij dat vindt.

Ons Diemen vraagt wat de VVD vindt van de rol van het Amsterdam Economic Board binnen de MRA.

VVD zegt dat zij dat niet kan beoordelen.

Ons Diemen constateert dat D66 dat ook niet kon. Het Amsterdam Economic Board heeft wel degelijk veel invloed. Het bestaat onder andere uit stakeholders als Nuon en andere grote bedrijven die veel lobbywerk doen maar ook invloed hebben op de MRA-agenda. Daarmee wordt de onafhankelijkheid beïnvloed. Er wordt bijvoorbeeld bij de RES enorm gelobbyd door het bedrijfsleven om zonneparken, windmolens et cetera te promoten. Daarom is het heel belangrijk om onafhankelijk na te blijven denken.

VVD hoopt van het college een vergelijkbaar verhaal te horen wat overigens niet is gehoord van D66.

D66 stelt dat als de betrokkenheid van de gemeenteraden niet beter wordt maar tegelijkertijd wel de inbreng van de bedrijven toeneemt dat een zeer zorgelijke situatie is en dan kan de gemeente zich afvragen wat ze doet in de MRA. Er wordt voorgesteld om het aantal fte toe te laten nemen. Wat voor ambtelijke capaciteit wordt er gevraagd door de MRA aan de gemeente waarvan het college voorstelt om die zelf bij de MRA neer te leggen?

GroenLinks is het eens met de reactie van het college hoewel dat helaas niet eerder door de fractie is meegedeeld naar aanleiding van de betreffende mail maar heeft nog een aantal suggesties om die te versterken. Eens met de reactie van het college dat de MRA zich anders opstelt ten aanzien van de Amsterdam Economic Board, het voorkomen van het dubbel beleggen van de zaken op het gebied van de energietransitie en het niet te hard van stapel lopen met het invest MRA. De rol van de Amsterdam Economic Board moet niet groter omdat dit onder andere de rol van de gemeenten verkleint. Ook goed is dat in de reactie nogmaals aandacht wordt gevraagd voor de legitimiteit van de MRA door het borgen van de rol van de gemeenteraad.

Er zouden enkele argumenten moeten worden toegevoegd aan het feit dat het college vindt dat er geen rol voor de Amsterdam Economic Board is weggelegd binnen de MRA. De MRA gaat over het bundelen van de overheidskracht en daarom kan het best een partner zijn maar het hoort geen deel uit te maken van de MRA-gremia.

De zin bij de eerste bullit onder de kop Mobiliteit loopt nogal slecht en moet worden verbeterd. Onder de kop Ruimte bij de derde bullit zou het goed zijn om te benoemen waarom de verstedelijkingsstrategie een concept boven de drie zaken is en niet alleen maar in de nummer 2 thuisloopt. Kan die overigens worden gedeeld met de raad?

De heer Boog zegt dat er uiteindelijk een lichte structuur is voor de MRA waarbij de belangrijke besluiten genomen worden door de gemeenteraden. Besluiten die voortkomen uit de agenda en die Diemen treffen en buiten de inhoudelijke en de financiële kaders van de gemeente gaan, daar zal de gemeenteraad van Diemen zich over moeten uitspreken en in die zin is de democratische legitimiteit dus gewaarborgd. Dat neemt niet weg dat de colleges wensen en bedenkingen over zaken die spelen uit de gemeenteraden ophalen. Er is niet gekozen voor een andere structuur waarbij inhoudelijke of financiële bevoegdheden worden overgedragen. De structuur die er nu is, is de minst slechtste. Daarnaast is het belangrijk dat

de MRA gezamenlijk verantwoordelijkheid aflegt en de MRA doet dat over het algemeen goed. Bij de evaluatie is wel meegegeven dat moet worden gekeken hoe dat kan worden verbeterd naar de gemeenteraden toe.

Er is ook voor gekozen om dat zoveel mogelijk via de deelregio's te doen zowel qua input als qua verantwoording. Dat sluit ook beter aan bij de leefwereld van gemeenteraden want dat is ook vaak de schaal waarop belangrijke beslissingen worden genomen voor de regio. Hier kan met de evaluatie nog zeker een slag worden gemaakt maar het wordt al goed gedaan.

Ons Diemen zegt dat als er reacties via een deelregio komen dat sterker overkomt dan via de gemeenteraad maar dat neemt niet weg dat alle informatie niet alleen naar het AM-raadsledenplatform maar naar alle raadsleden moet gaan.

De heer Boog stelt dat de raadsleden via de websites heel veel toegang heeft tot informatie.

De voorzitter vult aan dat alle vergaderstukken in iBabs staan. Het AM-raadsledenplatform is bovendien voor iedereen toegankelijk.

De heer Boog merkt op dat in de vervoerregio heel goed werkt dat daar een kern is van mensen die met een regionale blik kijkt naar de regio en niet direct gebonden is aan één gemeente. Bij de metropoolregio worden vooral mensen ingezet vanuit de gemeente voor de regionale samenwerking maar dat is soms gekleurd door de gemeente waar ze vandaan komen. Daarom houdt het college een pleidooi om te kijken of het net iets anders kan worden ingericht zodat de kern van mensen die met een regionale bril kijkt kan worden versterkt. Er wordt nu namelijk soms wel eens wat strijd gezien tussen gemeenten die wordt gevoerd via de inbreng van die medewerkers.

D66 stelt dat het bij de vervoerregio zo is dat veel mensen die daar werken voor 2/3 van hun tijd voor de gemeente Amsterdam werken.

Wethouder Scholten zegt dat dit soms wat voorkomt maar uiterst beperkt. De mensen daar zijn in dienst van de vervoerregio en sommigen werken daar parttime en hebben nog een andere functie. Dat is niet alleen bij de gemeente Amsterdam. Het grote verschil is dat de inhoudelijke zaken bij de vervoerregio worden getrokken door de ambtenaren van de vervoerregio onder leiding van de directie en bij de MRA komen bijna alle inhoudelijke zaken van ambtenaren van de individuele gemeenten en dat zijn vaak ambtenaren uit de wat grotere gemeenten.

VVD memoreert dat in de laatste vergadering van de vervoerregio werd gesteld of het niet handig zou zijn als er meer ambtenaren van de gemeente Amsterdam zouden worden ingezet voor de vervoerregio. Het antwoord van het dagelijks bestuur was dat zij een eigen apparaat wil hebben en dat het wel incidenteel voorkomt dat mensen een klusje doen maar dat is zeker geen beleid.

GroenLinks stelt voor dat de argumenten voor de versterking van het MRA-bureau wat meer worden toegelicht in de brief.

De heer Boog zegt dat toe en dat geldt ook voor waarom de Amsterdam Economic Board geen onderdeel zou moeten uitmaken van de bestuurlijke gremia. Het is een goede partner maar het mag geen bestuurlijke positie worden gegeven in die gremia. Het zou andersom raar zijn waarom dan ook niet onderwijs of instellingen vanuit landschap of duurzaamheid daar een plaats zouden krijgen. Het gaat immers in die gremia ook over landschap, woningen, duurzaamheid en het welzijn van mensen en dan is het heel raar om te zeggen dat één partner zo belangrijk is dat die wel wordt gezet in die gremia. Dat zal nadrukkelijker worden geformuleerd in de reactie.

De algemene oplegbrief van de AM-gemeenten zal voor de besluitvormende raad worden toegestuurd. De kern zit in de inhoudelijke bijdragen van de gemeenten. Die worden vervolgens bij elkaar gebracht en met de oplegbrief doorgestuurd naar de MRA.

De wensen en de opvattingen van de raden worden nu gehoord. Vervolgens is straks de agendacommissie in beeld en ook via de terugkoppeling naar de deelregio's krijgt de gemeente zicht op wat er is gedaan met alle reacties vanuit de gemeenten. Vervolgens stellen de colleges het vast maar dat kan bij agendavorming.

Helaas krijgen colleges altijd relatief weinig tijd om te reageren en om de wensen en opvattingen bij raden op te halen. Het college wil graag fatsoenlijk met de raad in gesprek van tevoren en als het gaat om de verantwoording. Dat is nog steeds niet goed georganiseerd en dat blijft het college benadrukken richting AM en richting MRA.

D66 vraagt wat er gebeurt in de tijd tussen de conceptversie en de definitieve versie. Wie gaat er uiteindelijk over of er iets wel of niet in wordt veranderd?

De heer Boog herhaalt dat in eerste instantie de agendacommissie en daarna de colleges daar een oordeel over vellen. Het is nooit handig wanneer nog moet worden onderhandeld om van tevoren aan te geven wat onderhandelbaar is maar het gaat hier om een agenda. Als er vanuit de agenda voorstellen komen die Diemen absoluut niet wil is in eerste instantie het college en daarna de raad in beeld om te zeggen van daar kan absoluut niet mee worden ingestemd en in die zin is er dus een vetorecht.

D66 wijst erop dat er in zo'n agenda duidelijke richtingen worden neergezet. Als het college de agenda vaststelt zou je kunnen zeggen dat ermee akkoord wordt gegaan dat die richting wordt uitgegaan. Als vervolgens daarvan de uitwerking komt is het flauw om te zeggen van we gaan toch niet met de uitwerking akkoord. Waar ligt die balans?

De heer Boog zegt dat er dan alles aan zal worden gedaan om te voorkomen dat dit in de tekst komt te staan. Het college kan uiteindelijk zeggen van dit is niet acceptabel of er moet alsnog worden gekeken hoe daaruit kan worden gekomen en dat is heel normaal bij dit soort processen. In de uitwerking kunnen dingen aan de orde komen die echt niet kunnen maar dan zijn college en raad zelf aan zet.

In de evaluatie zitten een aantal voorstellen waarvan is gezegd van dat het de vraag is hoe dat uitpakt voor kleinere gemeenten. Kleinere gemeenten kunnen via de deelregio goede input leveren en kleine gemeenten kunnen via de wethoudersposten een goede inbreng hebben op basis van de inhoud en de expertise die er is. Dat moet echter wel worden teruggezien in de toekomstplannen van de MRA en dit wordt dus goed in de gaten gehouden door het college.

Wethouder Scholten memoreert dat tijdens de crisis in regioverband is gesproken over het beperken van kantoren en bedrijfsruimten. Het uit de markt nemen van kantoren zou gesubsidieerd worden en de gemeenten moesten daar een bijdrage aan leveren. De gemeente Diemen heeft zich daar heftig tegen verzet en het is uiteindelijk niet doorgegaan. Dat is een voorbeeld van dat in de agenda een richting wordt bepaald maar dat in de uitvoering door een gemeente kan worden gezegd eens met het doel maar niet met het middel.

D66 gaat het erom dat de colleges de MRA-agenda vaststellen. Daarin staan heel veel richtingen en een college kan het met een bepaalde richting niet eens zijn. Dan kan de gemeente achteraf niet zeggen van we waren het niet eens met de richting en daarom gaan we niet instemmen met de uitwerking.

Wethouder Scholten stelt dat dit wel kan. Het MRA besluit niets. Dat doen de raden of de staten. Deze MRA-agenda wordt zeker herkend in Parijs of München en daarom is het een beetje rituele kapstok maar het is ook heel belangrijk wat er niet in staat want daar gaat niets aan gedaan worden. In die zin brengt het focus in het geheel.

De MRA heeft zeker betekenis als het gaat om energietransitie, verplaatsen van bedrijven, woningtekort en ruimtegebrek voor alle functies. Natuurlijk is de ruimte schaars en dat betekent dat met elkaar moet worden samengewerkt om die ruimte zo goed mogelijk te benutten. Dat gaat ook over infrastructuur en bereikbaarheid. Waarschijnlijk is er all in the end te weinig ruimte om alle energie op te wekken in het kader van de energietransitie maar dan moet ook met elkaar worden vastgesteld of de mogelijkheden voldoende zijn benut. Dan kan dat naar andere regio's worden overgebracht en met name naar het kabinet en dat zou dus kunnen betekenen dat sommige regio's voor de metropoolregio energie moeten gaan leveren.

Er is geen actief MRA-standpunt over het verplaatsen van bedrijven. Er kan soms wel een kritische noot worden gezet bij bijvoorbeeld het binnenhalen van een Europees agentschap want dat levert 1000-1500 huishoudens op die ergens moeten worden gehuisvest maar de politieke verschillen tussen de gemeenten zijn zo groot dat er niet zomaar een bedrijf kan worden aangewezen van die willen we niet hebben.

De ambitie is om het woningtekort op te lossen maar voor het functioneren van die markt is 1 of 2% woningtekort nuttig. Er wordt gestreefd naar 250.000 woningen in 2040. Er wordt naar gekeken of de ambities van de afzonderlijke gemeenten in de optelsom tot die 250.000 komen. Wanneer dat verkeerd gaat zal met elkaar in gesprek worden gegaan omdat het een collectieve verantwoordelijkheid is om uiteindelijk die huisvesting te regelen. Het gaat er nu ook om of de goede categorie woningen worden gebouwd.

Elke ingezetene heeft volgens de Grondwet vrije vestiging. Dit mag bij de woningtoewijzing enigszins worden beperkt maar het mag niet op de schaal dat de vrije vestiging van alle Nederlandse ingezetenen te grabbel wordt gegooid. Asphalt trekt auto's omdat mensen in principe kiezen voor de kortste reistijd en dan stappen mensen van een ander vervoermiddel weer terug naar de auto maar dat zijn andere overwegingen dan bij wonen. Als er in de metropool woningen worden neergezet zullen een aantal mensen die hier werk hebben gevonden maar in Arnhem wonen overwegen om te verhuizen. In de westerse wereld wordt gezien dat steden nog steeds groeien en een magneet zijn voor werkgelegenheid en dus ook voor mensen.

Energie en duurzaamheid zit inmiddels weer in elk beleidsveld maar er moet ook een bewaking zijn of de optelsom nog voldoende klopt en daarvoor dienen de doelen nog te worden gesteld. Op de website van de MRA staan stukken over de verstedelijkingsstrategie. Daar kunnen ook alle verslagen van de portefeuillehoudersoverleggen worden ingezien. Onlangs is besloten om niet te wachten tot het volgende portefeuillehoudersoverleg omdat daar soms 3-4 maanden tussen zitten en om daarom een niet-goedgekeurd verslag te publiceren.

PvdA zal iedere keer blijven benadrukken dat er aandacht moet zijn voor de democratische legitimiteit want bij de bestuurders wordt nogal eens gemerkt dat dit niet altijd even goed aanwezig is. De vraag is waar boze boeren naartoe moeten als het gaat om de inrichting van het landschap. Als zij niet willen dat het platteland grootstedelijk wordt. Waar moeten ze dan naartoe?

Wethouder Scholten legt uit dat ze naar hun eigen gemeente moeten en meestal naar de provincie die op dat punt alle bevoegdheden heeft. Bij stedelijke verdichting hoort ook groen en dat je kunt recreëren. Dat gaat meestal over meerdere gemeentegrenzen heen en dan moet dus echt worden samengewerkt.

Als op de website onder verstedelijkingsvisie wordt gezocht staan daar diverse stukken maar er is nog geen compleet samenhangend stuk. Het gaat vooral over binnenstedelijk bouwen. Daar is geconstateerd dat Amsterdam het centrum heeft maar wil je ook wat aan spreiding doen, dan heb je ook andere centra nodig zoals Haarlem, Purmerend, Almere, Hilversum en Lelystad. Die zullen op een aantal punten moeten worden versterkt om woningen en bedrijven beter te kunnen spreiden. Die stukken zijn ook de basis voor gesprekken met het ministerie omdat voor rijkinfrastructuur ook rijksgeld nodig is maar spreker zal zoeken of het voor GroenLinks een beetje aan elkaar is te lijmen.

Mensen die bezig zijn met de opvang van ouderen of mensen die wat minder zelfstandig kunnen functioneren zien een geweldig huisvestingsprobleem. Daarom wordt een oproep gedaan in de reactie om meer aandacht voor zorg maar het zal wat uitgebreider worden omschreven.

Ons Diemen is geïnteresseerd in de reacties die de buurgemeenten geven.

De heer Boog meldt dat die niet worden doorgestuurd want elke gemeente heeft zijn eigen traject. De oplegbrief vanuit de AM-gemeenten zal worden gestuurd en vervolgens staat het elke gemeente vrij om een eigen reactie te formuleren. De gemeente Diemen vergadert volgende week en stelt dan de reactie vast maar andere gemeenten gaan er op hun eigen manier mee om en het is niet zo dat de reacties van andere gemeenten naar alle gemeenten worden gestuurd.

De voorzitter begrijpt dat de reactiebrief van het college nog op een aantal punten wordt aangepast en de raad krijgt die nog te zien.

De heer Boog geeft aan dat die zelfs ter besluitvorming volgende week wordt voorgelegd.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

7. Wijziging gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio

Onafhankelijke Partij Diemen memoreert dat in het verleden is gesproken over de kosten. Een instantie als Bocas kost bijvoorbeeld ontzettend veel geld en daar moet nog steeds geld bij en nu worden weer allerlei samenwerkingen aangegaan met het havengebied Amsterdam en de bedrijfsbrandweer. Wordt met deze wijziging geen vrijbrief gegeven om allerlei BV's en stichtingen te ondersteunen of erin te participeren? Hoe waakt de portefeuillehouder ervoor dat in de toekomst geen verkeerde investeringen worden gedaan?

VVD is bijzonder gelukkig met het Convenant doorzon. De fractie kan instemmen met de gevraagde beslissing. Hierdoor komen er mogelijkheden tot kostenbesparing.

Ons Diemen kan zich vinden in het voorstel en is het eens met de opmerkingen van de VVD.

D66 is ook zeer tevreden met het Convenant doorzon.

De heer Boog zegt dat dit geen vrijbrief is. De financiën lopen via de normale begroting waar het bestuur van de Veiligheidsregio heel kritisch naar kijkt en waar de raad eventueel een zienswijze over kan indienen. De intentie is wel dat dit soort constructies leiden tot kostenbesparingen. Er wordt wel heel kritisch gekeken naar dit soort samenwerkingen of deelnemingen in.

Conclusie:

De voorzitter concludeert dat het voorstel als hamerstuk naar de raad gaat.

8. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 23.05 uur.